

Dosarul nr. 1ra-58/2016

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Manole Veaceslav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2007 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe

*Manole Veaceslav Ion, născut la 30 ianuarie 1980,
originar și domiciliat în s. Colibaș, r-nul Cahul.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 05.07.2006 - 28.09.2007;*
2. *instanța de apel: 01.10.2012 - 21.02.2013;*
3. *instanța de recurs: 28.05.2013 – 17.09.2013;*
4. *instanța de apel: 15.11.2013 - 18.06.2015;*
5. *instanța de recurs: 14.09.2015 - 20.01.2016.*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

Asupra admisibilității recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2015, Manole Veaceslav a fost condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, cu încasarea de la inculpat a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în beneficiul lui Forțu Oleg a sumei de 800 euro, în beneficiul lui Stoianov Anatolie a sumei de 1 400 euro, în beneficiul lui Ciobanu Sergiu a sumei

de 800 euro și a lui Ciobanu Oleg – 1 300 euro, toate urmînd să fie achitate în valută națională la rata de schimb stabilită de Banca Națională a Moldovei la data efectuării plăților.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constat în fapt că, inculpantul Manole V., a fost condamnat pentru faptul că el în luna februarie 2006, în lipsa unei licențe, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizelor și încheierii contractelor de muncă în Italia, și-a însușit de la Forțu O. - 800 euro, de la Stoianov A. - 1 400 euro, de la Ciobanu O. - 1 300 euro și Ciobanu S. – 800 euro.

Prin acțiunile sale Manole V., în general a cauzat prejudiciul la suma totală de 4 300 euro, or a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 195 alin. (2) Cod penal, conform indiciilor: *însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane.*

3. La 14 septembrie 2012, inculpatul Manole V., a declarat apel, prin care a solitat casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 28.09.2007, și pronunțarea unei sentințe de achitare din motive că banii nu au fost însușiți de el.

În apelul său inculpantul a indicat, că nu a avut legătură cu banii părților vătămate, că aceștia au dat banii cetățeanului României Roșu Victor, care urma să perfecteze documentele părților vătămate pentru plecarea lor peste hotarele Republicii Moldova.

Totodată, el a indicat că părțile vătămate, s-au întîlnit cu acest cetățean al României, care a perfectat pentru ei contracte de muncă și aceștia au semnat aceste contracte.

Totodată, inculpantul a indicat că, a transmis o sumă de bani lui Roșu V., cu scopul de a primi ajutor de la ultimul pentru a pleca peste hotarele țării, însă a fost înșelat, iar părțile vătămate au hotărît să-l pedepsească, deoarece nu au putut să-l găsească pe Roșu V.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21 februarie 2013, apelul declarat de către inculpatul Manole V. a fost admis, casată parțial sentința Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2006 și pronunțată o nouă hotărîre prin care Manole V., a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de deservirea bunurilor materiale pe termen de 1 an.

În fapt, instanța de apel, pe baza probelor administrate a constatat că Manole V., pe parcursul lunii februarie 2006, a dobîndit prin înșelăciune și abuz de încredere,

sub pretextul perfectării vizei de plecare peste hotarele țării și expedierii în Italia, de la Forțu Oleg - suma de 800 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie 12 480 lei.

În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că, în ședința de judecată a fost dovedită vinovăția inculpatului doar pe faptul înșelăciunii cet. Forțu Oleg, privind însușirea sumei de 800 euro, iar epizodele privind escrocheria părților vătămate Stoianov Anatolie, Ciobanu Sergiu și Ciobanu Oleg, urmează a fi excluse din învinuire ca nefiind confirmate prin probe.

5. Decizia a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, în care a solicitat casarea deciziei atacate și restituirea cauzei spre rejudecare la o altă instanță de judecată pentru corectarea erorii judiciare, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs (*f.d. 289-290, vol. I*).

Recurentul, a invocat în motivarea recursului că, decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și acesta este expus neclar în partea „excluderii din învinuirea” inculpatului a episoadelor privind escrocheria săvîrșită în privința cet. Stoianov Anatolie, Ciobanu Sergiu și Ciobanu Oleg, cît și incorect a apreciat probele fără a indica care dintre acestea sunt pertinente, concludente și veridice.

5.1. La 22 aprilie 2013 avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Manole V., de asemenea a declarat recurs împotriva deciziei, în care a solicitat casarea deciziei atacate și a sentinței Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2007, și pronunțarea unei hotărîri, prin care Manole V., să fie achitat în săvîrșirea infracțiunii, prevăzută de art. 195 alin. (2) Cod penal, pe motiv că infracțiunea incriminată nu a fost săvîrșită de el (*f.d. 291-291, vol. II*).

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 septembrie 2013, recursurile ordinare declarate de procurorul și de avocatul Dumitran I. în numele inculpatului Manole V., au fost admise.

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21 februarie 2013, a fost casată și cauza a fost expediată spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Măsura preventivă sub formă de arest, aplicată în privința lui Manole V. prin sentința Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2007, a fost înlocuită cu obligația de a nu părăsi localitatea (*f.d. 306-310*).

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție, a reiterat că, instanța de apel doar a menționat faptul că “prin materialele cauzei penale nu s-a găsit confirmare comiterea dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere de la părțile vătămate Stoianov Anatolie - sumei de 1 400 euro, de la Ciobanu Sergiu - sumei de 800 euro, Ciobanu Oleg - sumei de 1 300 euro”, fără a argumenta din care motive a ajuns la această concluzie, prin ce și s-a comis eroarea de drept.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 16 iunie 2015, a fost admis apelul avocatului ca fiind întemeiat, casată sentința Judecătoriei Cahul din 28 septembrie 2007, în partea stabilirii pedepsei penale și a emis o hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, recunoscându-l pe inculpatul Manole V., vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, numindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a se ocupa cu activitate legată de administrarea valorilor material pe un termen de 2 ani.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la ședința de judecată a fost confirmată vinovăția inculpatului Manole V., doar de faptul săvârșirii de către inculpat, a infracțiunii de escrocherie și anume: *însușirea sumei de 800 euro, de la partea-vătămată Forțu O., iar în privința părții vătămate Stoianov A., Ciobanu S., Ciobanu O., au fost excluse din cauza că învinuirea nu este confirmată prin probe.*

Astfel, instanța de apel a menționat, că Manole V., nu a și-a recunoscut vinovăția, aceasta s-a confirmat în baza probelor, administrate la cauza, precum și cu ansamblu și conexiune lor și anume prin declarațiile părților vătămate Forțu O., Ciobanu O., Ciobanu S., Stoianov A., date de către aceștia în instanța de fond, și care au fost pronunțate în instanța de apel.

Așadar, apreciind toate probele din punct de vedere a oportunității, totalității, admisibilității și comparabilității, instanța de apel a considerat că, probele acumulate la cauză au confirmat integral vinovăția inculpatului Manole V., de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și anume: *illegal prin înșelăciune și sub pretextul perfectării documentelor pentru plecarea în Italia, și-a însușit de la Forțu O., suma de 800 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova constituia 12 480 lei.*

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului Manole V., instanța de apel a ținut cont de gradul pericolului social al faptei prejudiciabile, persoana inculpatului, faptul că, este o infracțiune săvârșită cu intenție și face parte din categoria infracțiunilor grave.

Instanța de apel a considerat, că aplicarea în privința inculpatului a art. 90 Cod penal, în cazul dat nu corespunde scopului și principiului pedepsei penale, întrucât în confirmare ca art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, decizia este în conformitate cu prevederile pct. 35 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 „Privind sentința judecătorească”, ... *or pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

În afară de acest fapt, instanța de apel a menționat că, pe durata urmăririi penale și dezbaterilor judiciare ale instanței de fond și de apel, inculpatul Manole V., nu și-a recunoscut vinovăția la săvârșirea infracțiunii incriminate, prin urmare, inculpatul nu s-a căit de săvârșirea faptei infracționale și pînă în prezent nu a apreciat acțiunile sale ilicite și s-a ascuns de la urmărire penală. Mai mult ca atât, inculpatul nu a restituit prejudiciul părții vătămate Forțu O., ce la rîndul său arată indiferență cu privire la acțiunile pe care le-a săvârșit, cât și faptul că pedeapsa nu și-a atins obiectivele.

Ținînd cont de circumstanțele menționate mai sus, instanța de apel a considerat că, lipsesc careva circumstanțe atenuante, prevăzute de art. 76 Cod penal, și ținînd cont de personalitatea inculpatului Manole V., precum că s-a eschivat de la urmărirea penală, instanța a decis că, în privința inculpatului este necesar aplicarea pedepsei, sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

8. Împotriva deciziei instanței de apel, declară recurs ordinar avocatul Dumitran I. în numele inculpatului Manole V., prin care solicită casarea deciziei din 18 iunie 2015 și sentința din 28 septembrie 2007, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

În recursul declarat se invocă temeiurile stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, indicînd că, motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta fiind expus neclar, în partea „excluderii din învinuire”

și vinovăția inculpatului Manole V. în comiterea infracțiunii imputate nu a fost dovedită prin probe veridice.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Dumitran I. în numele inculpatului Manole V., solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând că instanța corect nu a constatat careva abateri procesual-penale, care ar atrage după sine nulitatea actelor emise de procuror în procesul desfășurării urmăririi penale.

10. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei penale, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, din care rezultă că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de apel, examinând apelul avocatului Dumitran I. în numele inculpatului Manole V., a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că, vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, este dovedită.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse în pct. 7 din prezenta decizie.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentul avocatului cu privire la faptul că, motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, în partea „excluderii din învinuire”, deoarece instanța de apel s-a condus nemijlocit de prevederile art. 417 Cod de procedură penală, indicând că, vinovăția inculpatului Manole V., a fost dovedită doar de faptul săvârșirii de către inculpat, a infracțiunii de escrocherie și anume: însușirea sumei de 800 euro, de la partea vătămată Forțu O., iar în privința părții vătămate Stoianov A., Ciobanu S., Ciobanu O., au fost excluse din cauza deoarece învinuirea nu a fost confirmată prin probe.

Mai mult, recursul declarat de către avocatul Dumitran I. în numele inculpatului Manole V., este întemeiat doar pe critica modului în care instanța a estimat circumstanțele cauzei. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor judecătorești privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

În privința temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul evidențiază că temeiul dat se invocă numai în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, iar în cazul supus judecării avocatul recurent invocă dezacordul cu aprecierea probelor, solicitând achitarea acestuia, ori cum poate fi invocat faptul că, faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, dacă recurentul respinge acuzațiile declarându-se nevinovat și solicitând achitarea sa.

În acest context, Colegiul remarcă că, dezacordul cu aprecierea probelor nu se referă la nici un temei de casare prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală. Se reține, că eroarea gravă de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în

existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cât cea pe care materialul probator o susține.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei avocatului recurent, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunilor imputate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că instanțele de fond judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal reiterează că, criticile formulate de recurent enunțate la *pct. 8.* au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la *pct. 7.*, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârilor recurate.

Pedeapsa stabilită inculpatului este una echitabilă la numirea căreia instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, luându-se în considerație circumstanțele cauzei.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1) *pct. 6), 12)* Cod de procedură penală, nu persistă în cauză, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune

soluția de a repinge ca inadmisibil recursul declarat de către avocatului Dumitran I. în numele inculpatului Manole V.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Manole Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Manole Veaceslav Ion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **17 februarie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan

